

[Holst.]

af. Vi er nu medlem af en organisation, hvis erfaringer på det videnskabelige område der ikke kan være nogen tvivl om, hvis installationer efterhånden omfatter værdier på ca. 1,9 milliarder kr., en organisation, der på nuværende tidspunkt har opsendt fire satellitter og har fem andre satellitter på programmet. Der er altså ingen tvivl om, at selve organisationen ESRO har fungeret.

Herhjemme har vi haft mulighed for at nyde godt af disse forskningsmæssige erfaringer både i ionosfærelaboratoriet, Dansk Rumforskningsinstitut, elektronikcentralen og flere andre laboratorier, der dels har haft muligheder for direkte at deltage i udformningen af programmer, dels har høstet erfaringer, som man har kunnet arbejde videre på forskningsmæssigt. Vi må vel sige, at uden vort medlemskab havde vi ikke haft lejlighed til at få dette udbytte.

Jeg ser altså ikke rettere, end at vi forskningsmæssigt har haft et sådant udbytte, og at dette forskningsmæssige udbytte, så vidt jeg kan vurdere, har stået i et rimeligt forhold til de 44 mill. kr., som de første 8 års medlemskab vil koste os.

For dansk industri har erfaringerne måske ikke været helt så lovende, som man havde ventet. Det er således, at af de medlemsbidrag, der betales til ESRO, går en hel del tilbage til de respektive landes industrier i form af udviklingskontrakter, i form af leveringsmuligheder, og der stiles normalt efter, at 70 pct. af medlemsbidraget kan føres tilbage igen i form af disse kontrakter. Vi har ikke hele tiden haft lejlighed til at nå op på dette forventede beløb, men der er dog tegn i sol og måne på, at vi skulle kunne komme derop i fremtiden.

Her vil jeg gerne spørge undervisningsministeren direkte: er det ikke rigtigt, at vi i det sidste års tid har haft større kontrakter herhjemme, end vi har haft tidligere, og er det ikke rigtigt, at vi navnlig i fremtiden kunne forvente endnu større kontrakter? Det vil igen sige, at dansk erhvervsliv kunne have en mulighed for at nyde godt af den teknologiske udvikling, der er omkring forskningen af rummet, og kunne have godt af de impulser, der kan fremkomme ved, at der direkte placeres ordrer herhjemme. Vi taler så meget om industriens konkurrencevilkår i udlandet, og når vi normalt hører

herom, siger man altid, at det er de omkostninger, vi har her i landet, der gør det vanskeligt for os at konkurrere i udlandet. Jeg mener, det er en falsk opfattelse af problematikken. Det, det drejer sig om, er i virkeligheden, som det også har været fremhævet her gang på gang, en innovation, en fornyelse, en produktfornyelse, og her har vi et område, hvor vi har en høj grad af muligheder for at opnå produktfornyelse. Denne produktfornyelse vil vi vel ikke være unddraget fuldstændigt, hvis vi ikke var medlem af ESRO, men den ville være uhyre vanskeligere. Det ville være meget mindre rimeligt at forvente, at vi kunne komme ind i et sådant arbejde, hvis vi ikke havde dette medlemskab.

Det virker altså på mig og på socialdemokratiet ikke særlig overbevisende med de argumenter, som undervisningsministeren har fremlagt for at spare vort medlemsbidrag på ca. 10 mill. kr. om året.

Jeg vil meget gerne spørge undervisningsministeren, når det siges, at der har været usikkerhed om Danmarks udbytte af medlemskabet, om det ikke er en vurdering, som undervisningsministeren står ret alene om. Måtte jeg spørge, om den støttes af en vurdering fra forskningens fællesudvalg og fra elektronikcentralen, rumforskningsudvalg, rumforskningsinstituttet eller dansk industri? Så vidt jeg erindrer, har man netop fra dansk industris side sagt, at man ville anbefale, at man udskød denne opsigelse et års tid, således at man i højere grad havde et erfaringsgrundlag at bygge på.

Hvis det er således, at vi kunne få et større udbytte af for fremtiden at være medlem, må man nok sige, at medlemskabet ophæves på det for os kedeligste tidspunkt, nemlig på det tidspunkt, hvor organisationen har haft vanskelighederne med at blive etableret og med at blive startet.

Efter at have gennemlæst de argumenter, som undervisningsministeren har fremlagt for at ophæve vort medlemskab, må jeg på socialdemokratiets vegne sige, at disse argumenter ikke er af en sådan karakter, at vi mener, det er rigtigt at ophæve medlemskabet. Vi er dog ikke uvillige til i forskningsudvalget at diskutere spørgsmålet og se på, hvorledes en eventuel nyttevirkning af et sådant medlemskab i højere grad for fremtiden kunne komme på tale.